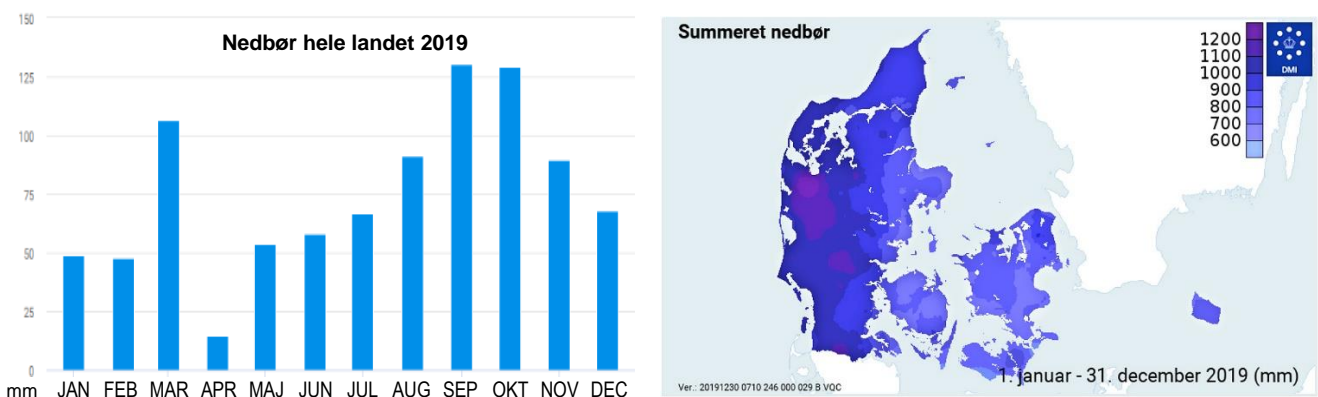

Nr. 16 – december 2019

Godt nytår!

2019 fortsatte mildt til det sidste med kun ganske få frostnætter og masser af nedbør, især i Jylland: 905 mm på landsplan – en tangering af rekorden for årsnedbør siden 1874.

Selv om der også var tørre perioder ind i mellem, gav regnen usædvanlig meget i svampekurvene i lange perioder, og det har medført et stigende medlemstal.

Nedbøren i 2019 kulminerede med over 125 mm/måned, netop da svampesæsonen var i fuld gang i september og oktober, og vestjyderne blev i løbet af hele året tilgodeset med mere end 1000 mm! Grafik: DMI.

Svampeforeningen har haft et særdeles aktivt efterår med mange arrangementer og velbesøgte svampeture. Dette nummer af Myceliet er en nytårshilsen til alle aktive medlemmer, der har givet en hånd med i 2019. Der er nyt fra det seneste bestyrelsesmøde i hovedforeningen (23. november) og optakt til Svampedagen den 29. februar 2020.

Myceliet sendes denne gang til ca. 100 medlemmer, som er med til at organisere eller afholde aktiviteter i foreningen, og det lægges desuden på www.svampe.dk til foreningens øvrige medlemmer. Der kan de foregående 15 numre af Myceliet også læses.

Med de bedste hilsner
 Flemming Rune, formand

Grovporet Slimrørhat stod i store mængder i Tisvilde Hegn, 4. oktober 2019. Foto: F. Rune.

Svampedagen, lørdag den 29. februar 2020

Svampedagen afholdes traditionen tro den sidste lørdag i februar, i Geologisk Museums foredragssal, Øster Voldgade 5-7, 1350 København K. Programmet ligger næsten fast og vil blive annonceret i det kommende forårsprogram, der udsendes med Svampe 81.

Af særlige foredrag kan fremhæves, at Sveriges Mykologiska Förenings tidligere formand, Kerstin Bergelin, vil fortælle om svampene på Kullaberg, det 13,6 km² store naturreservat med pynten Kullen på svenskekysten bare 30 km nord for Helsingør. Her hæver terrænet sig højere end noget sted i Danmark, og en stor variation af naturtyper tjener som voksested for over 1.300 storsvampearter. Kerstin er, som mange vil vide, både en glimrende svamfefotograf og en fin fortæller, og hendes nye bog 'Svampar på Kullaberg' (2017) kan ses ved Svampetryks bogsalg på Svampedagen. Nu får vi Kullabergs enestående natur (og kultur) og ikke mindst svampeliv præsenteret af forfatteren selv.

Kerstin Bergelin i Göteborg, 13. marts 2010. Foto: F. Rune.

Jens H. Petersen vil også føre os bag om tilblivelsen af sit og Thomas Læssøes store bogværk 'Nordeuropas Svampe', som Gyldendal sendte på markedet i august 2019. Flere hundrede medlemmer har haft lejlighed til at bruge de to storlåede bind som opslagsværk her i efteråret og ikke mindst afprøve Jens' nyudviklede "svampehjul" i praksis. En anmeldelse af bøgerne vil kunne læses i Svampe 81.

Vi følger desuden op på den succesfulde foredragsrække, hvor lokalafdelingerne hver især fortæller om deres aktiviteter og lokale svampeforhold. Efter den store "landsdels-runde" i 2016, hvor alle var repræsenteret, har Karen Nisbeth fortalt specielt om Bornholm i 2018, og Jens Mårbjerg om Østjylland (med sang) i 2019.

Nu er turen kommet til Fyn, hvor Leif H. Sørensen har indvilget i at fortælle om (nogle af) de aktiviteter, som den fynske studiegruppe 'Pahati' har afholdt og måske også lidt om landsdelens "highlights".

Der forberedes som sædvanlig en større bogauktion efter sidste foredrag og efterfølgende fællesspisning.

Traditionen tro er der gratis sandwiches til frokost på Svampedagen 2020 i den imponerende forhal til foredragssalen på Geologisk Museum, som her den 23. februar 2019. Foto: F. Rune.

Foreningens fonde

Ved Svampefondens efterårsuddeling (ansøgningsfrist 1. november) blev der givet fire bevillinger:

Lokalafdelingen 'Synnejske Svampe' fik tildelt 11.999 kr. til indkøb af et trinokulært fasekontrastmikroskop med plan-optikker til brug for medlemmerne. Beløbet er højere, end der normalt gives i mikroskop-tilskud, men det er lykkedes lokalafdelingen at skaffe lokaleplads til mikroskopet, så det fremover let kan stilles til rådighed for medlemmerne til både bestemmelse og fotodokumentation.

Anders Adams fik bevilget 5.000 kr. til et nyt kamera (Olympus OM-D E-M5 MkII), så han ikke længe skal frygte at ende med utilfredsstillende billeder, hvis han f.eks. genfinder *Panaeolus guttulatus*.

MUG'erne Rasmus Riis-Hansen og Martin Schier Christiansen fik hhv. 6.600 kr. til ekstrem-makro-fototilbehør (til fotografering af bl.a. skivesvampe), og 5.000 kr. til bøger, samlerbokse og en lup.

Ansøgninger til næste ansøgningsfrist (1/4-2020) sendes til Anne Storgaard på astorgaard@gmail.com.

Den gyldne svampekurv 2020

Så er det snart sidste frist for forslag til modtagere af foreningens ærespris 'Den gyldne svampekurv' 2020, der uddeles ved den årlige generalforsamling.

Forslag kan sendes til formanden på flemming.rune@mail.dk i hele januar 2020, hvorefter den mest fortjenstfulde kandidat vil blive udvalgt.

De hidtidige modtagere af kurven har været:

2015: Henny Lohse

2016: Flemming V. Larsen

2017: Bjørn Hirshals

2018: Anne Storgaard

2019: Jens Mårbjerg

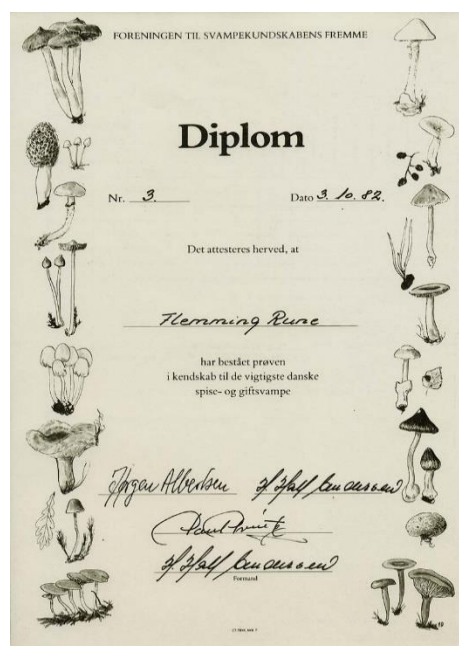

Turleder-kvalifikationer

Svampeforeningen har ikke noget formelt krav om, at man skal have bestået foreningens diplomprøve for at måtte lede svampeculture i foreningsregi. Adskillige medlemmer, heriblandt flere af vore dygtigste mykologer, har f.eks. ikke et diplom, men besidder ikke desto mindre et svampekendskab, der rækker langt ud over diplomprøvens krav, og de fungerer jævnligt som censorer til prøven.

Hovedreglen er dog stadig, at et turlederskab forudsætter bestået diplomprøve, og det påhviler lokalafdelingernes bestyrelser eller koordinators at sikre, at alle turledere har et kendskab, som mindst svarer til dette. Hovedbestyrelsen opfordrer til, at turlederne selv så vidt muligt skaffer sig dokumentation for deres kvalifikationer, så enhver diskussion ryddes af vejen, og at alle turledere også løbende sørger for at holde deres viden ved lige og opdatere den. Et diplom udstedt for 30 år siden har ikke megen værdi, hvis indehaveren ikke har samlet svampe siden.

Foreningen giver gerne støtte til diplomprøver og evt. refusion af transportudgifter til aktive diplomkandidater, der har langt til eksamensstederne, typisk Aarhus og København. I 2013 havde 'Æ Skurrehat' samlet seks diplomkandidater sammen i Vestjylland, så da drog eksperterne (Jens H. Petersen, Poul Erik Brandt og Jens Maarbjerg) til Bundsbæk Mølle (syd for Ringkøbing) og holdt diplomprøve dér. Hovedbestyrelsen vil gerne bakke op på enhver mulig måde om turledernes kvalificering og dokumentationen af den. Gode forslag om nye tiltag til dette modtages med glæde.

Se at få det taget, hvis du ikke har det...

Medlemskort fra 2020

Alle kan få 10% rabat på varer i Spejder Sport, hvis de kan dokumentere, at de er medlemmer af Svampeforeningen. Hovedbestyrelsen har derfor undersøgt mulighederne for at fremstille medlemskort med navn og årstal mv. og vurderet både omkostningerne til disse i forskellig form (plastickort, 'peel-off kort' på printbare A4-sider mv.) og de praktiske udfordringer med at fordele dem i 2000 adresserede kuverter en gang om året. Resultatet er indtil videre blevet en næsten omkostningsfri løsning:

Navneetiketten på kuverteren, som medlemsbladet sendes i, designes ganske enkelt som medlemskort, så den kan klippes ud og medbringes i Spejder Sport som dokumentation for betalt medlemskab.

Have-Champignon, den almindelige 2-sporede champignon-art, som vi normalt køber i kridhvid variant i supermarkedet, kan ofte samles i "naturen" – her på Nyhuse Kirkegård i Hillerød, 11. november 2019. Foto: F. Rune.

Mange nye medlemmer

Man kan formentlig tegne en stigende kurve for sammenhængen mellem efterårsnedbøren/svampe-sæsonens succes og foreningens medlemstal. Men særlige arrangementer og initiativer i lokalafdelingerne er også afgørende, som her i 2019:

Det ambitiøse uge-arrangement 'Svampenes Hus' i Faaborg 23.-29. september gav umiddelbart en hel håndfuld nye, fynske medlemmer. En beskrivelse af arrangementet vil kunne læses i Svampe 81.

I Sønderjylland lykkedes det at få godt gang i aktiviteterne i den nye lokalafdeling 'Synnejske svampe's første sæson. Et enkelt arrangement måtte aflyses i en svampetom periode, men få dage senere piblede svampene atter frem, og for første gang nogensinde blev der afholdt syv vellykkede ture og svampebestemmelses-events i Sønderjylland. Særlig mindeværdig var nok en tur til Rømø, hvor den sandede bund i Vråby Plantage kan fremvise en rigdom af skørhatte, rørhatte og kantareller. Nu pusler 'Synnejske svampe' med tankerne om en garnfarvnings-weekend med svampe til efteråret.

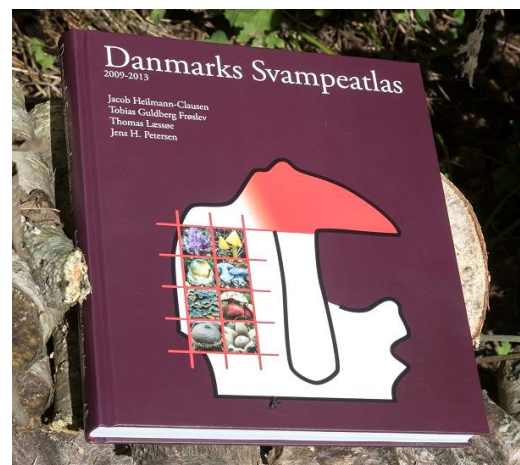
Svampetryk

Arbejdet i foreningens forlag og bogsalg, Svampetryk, med Poul Erik Brandt som daglig "bestyrer", giver stadig stort udbytte til foreningens medlemmer. Omsætningen i 2019 når i hvert fald op på 2/3 af sidste års, og endnu et overskud på 250.000 kr. har kunnet overføres til velgørende formål i Svampefonden, der støtter medlemmernes mykologiske aktiviteter i hele landet.

Genoptrykket af 'Funga Nordica' er nu udsolgt, og der er solgt ca. 250 eksemplarer af den nye bog 'Danmarks Svampeatlas' i 2019. Den koster 250 kr. for medlemmer.

Bemærk, at Svampetryk har tilbud på 'Nordeuropas svampe bind 4 – Ridderhatte' af Morten Christensen og Jacob Heilmann-Clausen på dansk. En smukt indbundet bog på 228 sider med fotos, udbredelseskort og tegninger af 67 arter ridderhatte for bare 90 kr. – en god anledning til at få bedre styr på denne store slægt.

Tidligere numre af 'Svampe' kan købes for 10 kr./ stk. (dog ikke nr. 2 og 11, og de seneste to årgange). Alle bøger kan købes ved Svampedagen. Tidligere numre af Svampe skal bestilles forud.

Danmarks Svampeatlas

Lanceringen af den nye app til billedidentifikation har givet massiv presseomtale. 96 artikler i Infomedia fra 1. oktober til 18. november har nævnt "Svampeatlas". Blandt omtalerne var dog også uheldige udmeldinger fra TV2 Nyhederne, hvor den journalistiske bearbejdning var så lemfærdig og skødesløs, at det medførte politianmeldelse:

<https://newsbreak.dk/tv-2-politianmeldt-for-forkert-raad/>.

Den nye app trak mange nye brugere til, og der blev indtastet mere end 50 % flere fund end i 2018. Ved hovedforeningens seneste bestyrelsesmøde blev der afsat midler, så Thomas Læssøe m.fl. fortsat kan validere svampfund i 2020 med nogen økonomisk kompensation. Udgivelsen af et opdateret bestemmelsesværk til Danmarks basidiesvampe, bl.a. baseret på svampehjulene i 'Nordeuropas svampe', skulle udkomme i 2020, men der søges om et års projektførlængelse.

Danmarks Nationale Artsportal

Arbejdet med Danmarks Nationale Artsportal (se <https://www.naturbasen.dk/>) forløber efter planen, men desværre er systemet ikke umiddelbart foreneligt med Danmarks Svampeatlas, som derfor ikke uden videre kan kobles på. I 2020 skal mulighederne for og udfordringerne i at integrere de to systemer afklares, og der skal lægges en plan for det evt. videre forløb.

Nytårsmøde i København

Lokalafdelingen Sjælland holder nytårsmøde mandag den 6. januar 2020 i Universitetsparken 15, bygning 3, 2100 København Ø, kl. 19-21.30. Der er fotokonkurrence mellem de bedste af årets billeder, som kan medbringes på et usb-stik, og der serveres svampespecialiteter i pausen undervejs, hvor vand, øl og vin kan købes. Flemming Rune underholder med foredraget 'Svampetur i Grønland', med billeder af nogle af Grønlands mest karakteristiske høj-, lav- og subarktiske arter. Husk tilmelding til Jørn Kofod på jko@tdcadsl.dk, senest den 4. januar af hensyn til planlægningen.

Sendemøde

Tirsdag den 4. februar 2020 kl. 19.00 holder Lokalafdelingen Sjælland sendemøde for 'Svampe 81' og forårsprogrammet på H. C. Ørstedsinstituttet, Universitetsparken 5, Kemisk Institut, 2100 København Ø, kl. 19-21.

Kontaktpersoner (for at komme ind) er som sædvanlig Preben Graae Sørensen (tlf.60165347) og Henny Tang Lohse (tlf.24460223).

Dyb koncentration på sendemødet i februar 2019, fra venstre: Ole Terney, Thomas Læssøe, Jørgen Albertsen og David Boertmann. Foto: F. Rune.

